

Lykožrút vyostreuje spor lesníkov a ochranárov

Dokončenie - s. 1

Najhoršie na celej situácii je podľa lesníkov práve to, že lykožrút sa z kalamitného dreva presúva na zdravé porasty. Napríklad v 6 000 feromónových lapačoch sa počet odchytených lykožrútov zvýšil natoľko, že to svedčí o klesajúcej atraktivite ležiaceho dreva.

Lesníci bijú na poplach a naznačujú, že husté tatranské lesy sa onedlho môžu stať len spomienkou. Liekom by malo byť to, aby sa lykožrút nedostal k potrave. Čiže ťažba kalamitného dreva, a to aj na územiach so štvrtým a piatym stupňom ochrany. Tu im však ochranári nechcú povoliť výnimku. Situácia je vážna v naj-

Kalamita v číslach:

- K 31. máju 2006 spracovali Štátne lesy TANAP-u 1 872 000 kubických metrov dreva z kalamity v roku 2004.
- Nespracovaných zostáva 183 000 kubických metrov v národných prírodných rezerváciách.
- V máji 2006 bolo odchytených 22 miliónov imág lykožrúta smrekového.

vzácnějších územiach, ako je Kôprová dolina a Tichá dolina. Tu zostalo nespracovaných 32-tisíc kubických metrov kalamitnej drevnej hmoty.

Podľa vedúceho ochranného obvodu Podbanské Mariána Jurigu je hrozbou letné rojenie: „Lykožrút smrekový je schopný preletieť 15 kilometrov. Nijaká z takzvaných zakázaných lokalít, teda tých, kde nebola udelená výnimka na likvidáciu kalamitnej drevnej hmoty, nie je vzdialená od okolitého lesa viac ako 15 kilometrov, takže týchto trinásť lokalít ovplyvní situáciu na celom území Tatranského národného parku.“

Peter Spitzkopf zo Štátnych lesov TANAP-u si myslí, že letné rojenie ohrozí stojace porasty. Najviac atakované sú porastové steny, teda stromy stojace v okrajových častiach stojaceho lesa.

Úplne iný názor na celú vzniknutú situáciu majú ochranári. „Tvrdenie, že za podkôrníkovú kalamitu môžu takmer výlučne nepovolené výnimky na spracovanie kalamity, je nepravdivé,“ uvádza sa v stanovisku, ktoré Tatranskej Pravde poskytla Správa TANAP-u. „V skutočnosti je intenzita napadnutia prežívajúcich stromov vysoká aj na územiach, kde bola udelená výnimka na spracovanie kalamity, pričom doteraz nie je spracované množstvo drevnej hmoty aj mimo území s neudelenou výnimkou.“

V stanovisku sa ďalej uvádza, že „premnoženie podkôrneho hmyzu je prirodzený jav, ktorý sa pri veľkých ve-

trových kalamitách vyskytuje zákonite a nedá sa mu predchádzať“. Podľa ochranárov skúsenosti z prísne chránených národných parkov v Európe ukazujú, že vyschnuté stromy ponúkajú rozmanité podmienky na život množstva organizmov vrátane vzácnych druhov, ktorých početnosť sa po kalamite v mnohých prípadoch dokonca zvyšuje.

Takisto sú presvedčení, že prírodu neníči podkôrný hmyz, ktorý je jej súčasťou tisíce rokov, ale ťažba dreva v najcennejších územiach, ktorá je verejnosti neopodstatnene prezentovaná ako nevyhnutné ochranné opatrenie. Správa Tatranského ná-

rodného parku považuje za opodstatnený aktívny aj pasívny prístup v boji proti podkôrníkovj kalamite. Aktívny prístup však neprípúšťa v najcennejších prírodných rezerváciách národného parku.

Na ostatnom území (92 percent) aktívny prístup považujú za potrebný. Lesníci Štátnych lesov TANAP-u však tvrdia, že sa im pred očami vďaka podkôrníkovj kalamite stráca celý lesný ekosystém. Sú presvedčení, že les si už v dnešných podmienkach nepomôže sám, neubrání sa a jednoducho umrie. Kto má pravdu? To sa možno ukáže po čase. Len aby nebolo príliš neskoro.

Mladé rodiny chcú v Tatrách udržať novými bytmi

VYSOKÉ TATRY (hud) - Do nových bytov v Dolnom Smokovci sa mohli po troch desaťročiach nastahovať prví podnájomníci. Devätnásť bytových jednotiek v uvedenej mestskej časti sa nachádza v dvoch bytovkách, ktoré za rok postavila michalovská firma Stavoterm Michalovce.

V jednom bytovom dome je jedenásť, v druhom osem bytov. Dva byty majú bezbariérový prístup. Celkové náklady na výstavbu dosiahli 28 904 000 korún. Z toho 17 370 000 predstavoval úver zo Štátneho fondu rozvoja bývania, dotácia ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja bola 7 684 000 Sk. Na dva bezbariérové byty mesto získalo nenávratný príspevok 280 000 Sk. Na technické vybavenie bytoviek bolo prefinancovaných 5 357 000 Sk. Mesto Vysoké Tatry si od vybudovania nových bytov a ich odovzdania užívateľom sľubuje najmä zvrátenie nepriaznivého demografického vývoja. „Chceme, aby z Vysokých Ta-

tier neodchádzali mladí ľudia. Tatry potrebujú okrem iného aj dobré služby, a najmä tu sme pre nedostatok bytov prichádzali o šikovných ľudí,“ povedal primátor mesta Ján Mokoš.

„Veríme, že výstavba nových bytov situáciu napravi.“ Podľa údajov Mestského úradu Vysoké Tatry klesol počet obyvateľov mesta pod hranicu 5 000 ľudí už v apríli 2004. Vlni žilo v meste už len 4 679 obyvateľov. V januári 2006 sa z trvalého pobytu odhlásilo ďalších desať ľudí. V zozname žiadateľov o byt malo mesto 302 záujemcov.

O tom, ktorí z nich budú úspešní, rozhodovala komisia pre výber žiadateľov ako poradný orgán primátora. Táto komisia vyhodnotila dotazníky záujemcov a určila tých, ktorým majú byť byty pridelené. Ďalšie dva bytové domy by mali v dohľadnom čase pribudnúť aj v mestskej časti Tatranská Lomnica, plánovaná je aj výstavba v Novom Smokovci.

Vo Vysokých Tatrách pribudli po 30 rokoch tieto nové bytovky.

FOTO PRAVDA: PAVOL HUDÁK

Kmeťov vodopád je opäť prístupný

VYSOKÉ TATRY (hud) - Turistom sa počas tejto sezóny opäť naskytne pohľad na nádherný Kmeťov vodopád s výškou okolo 80 metrov, čo ho robí najvyšším vodopádom Slovenska.

Takúto možnosť nemali tri roky, pretože k vodopádu sa nedalo dostať. Presne pred tromi rokmi sa pod turistami prelomila lávka k tomuto unikátnemu prírodnému útvaru, čo ho odrezalo od okolitého sveta.

Vďaka pracovníkom Štátnych lesov Tatranského národného parku sa však k vodopádu môže dnes dostať takmer každý, pretože prístup k nemu je nenáročný. „Využili sme dva vyvrátené kmene v blízkosti okolitých rovnanok priaznivého počasia minulej jesene,“ povedal Marián Jurík, vedúci Ochranného obvodu Podbanské.

„Na záver turistickej sezóny sme postavili lavičku ponad potok vytekajúci od Kmeťovho vodopádu. V tomto roku sme ešte pred letnou tu-

ristickou sezónou upravili chodník spolu so zábradlím na druhej strane, odkiaľ je lepší pohľad na väčšiu časť vodopádu.“

Kmeťov vodopád nesie meno po národnom dejateľovi Andrejovi Kmeťovi, ktorý sa zaujímal o prírodu Tatier a vystúpil aj na Kriváň. Turisti sa k nemu môžu dostať z Podbanského cestou po žltej značke, ktorá sa po chvíli na rázcestí rozdeľuje do Tichej a Kôprovej doliny. Na tejto križovatke stačí odbočiť do Kôprovej doliny po zelenej značke, ktorá sa onedlho spája s modro značeným chodníkom vedúcim z Troch studničiek.

Zo Štrbského Plesa sa dá k vodopádu dostať po čerenej značke Magistrály, na rázcestí pri Troch studničkách však treba prejsť na modrú značku. Na chodníku je smerovníkom so strieškou označený prístup k vodopádu. Ďalej do doliny Nečercy značkovaný turistický chodník nevedie.

Turisti sa už opäť môžu pokochať krásou vodopádu.

FOTO PRAVDA: PAVOL HUDÁK

Stručne

Kriváň po roku premieta

NOVÝ SMOKOVEC - Po ročnej prestávke bude domácim divákom aj turistom opäť slúžiť kino Kriváň v Novom Smokovci. Premietať sa bude v režime štyroch predstavení do mesiaca. Kino je súčasťou Kongresového centra Kúpeľov Nový Smokovec, no tento fakt sa neodrazí v cene lístkov.

Otvoria nový turistický priechod do Poľska

VYSOKÉ TATRY - K jedinému turistickému slovensko-poľskému priechodu, ktorý je na vrchole Rysov, zrejme pribudne ďalší. Malo by ísť o Volovec v Západných Tatrách. Turisti sa k nemu dostanú zo slovenskej strany z Roháčskej doliny a Chocholowskej doliny z poľskej strany Tatier. (hud)

—INZERCIA—

Hľadáte prácu?

Staňte sa **inkasným pracovníkom** spoločnosti Profidebt Slovakia

- Pre oblasť:** Poprad, Košice, Spišská Nová Ves, Stará Lubovňa, Levoča, Bardejov
- Ponúkame:** zaujímavé finančné ohodnotenie, zázemie medzinárodnej spoločnosti pôsobiacej v strednej Európe, prácu vo vašom okolí, pravidelný systém školení a vzdelávania
- Vyžadujeme:** živnostenský list, telefón, mobilitu, e-mail, bezúhonnosť, komunikačné schopnosti, serióznosť

Regionálna kancelária:
VS - Krivá 23, Košice, tel.: 055/7291 669
e-mail: regke@profidebt.sk, www.profidebt.sk

PROFIDEBT